

Nav klasificēts

~~DIENESTA VAJADZĪBĀM~~

Informatīvais ziņojums

par Pamatnostādņu gaisa telpas elastīgai izmantošanai 2009.-2014.gadam īstenošanas gaitu

I. Ievads

Saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 25.februāra rīkojuma Nr.139 „Par Pamatnostādņem gaisa telpas elastīgai izmantošanai 2009.-2014.gadam” 4.punktu Satiksmes ministrijai pēc katra gaisa telpas pārvaldības līmeņa ieviešanas Ministru kabinetā noteiktā kārtībā jāiesniedz informatīvais ziņojums par pamatnostādņu gaisa telpas elastīgai izmantošanai 2010.-2011.gadam (turpmāk – pamatnostādnes) īstenošanas gaitu.

Šīs pamatnostādnes ir izstrādātas, ņemot vērā Starptautiskās civilās aviācijas organizācijas (turpmāk – ICAO) un Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācijas (turpmāk – Eirokontrolle) izstrādāto gaisa telpas pārvaldības koncepciju, kas pieņemta 1994.gada jūnijā (*Concept of the Flexible Use of Airspace* (FUA) – EUROCONTROL Doc.94.70.08.).

Pamatnostādņu mērķis ir nodrošināt mehānismu, kādā sadarbojas Latvijas Republikas civilās un militārās aviācijas jomas atbildīgās institūcijas, nodrošinot savietojamību starp gaisa telpas civilajiem un militāriem lietotājiem ar mērķi integrēties Eiropas vienotajā gaisa telpā. Lai efektīvi nodrošinātu civilo un militāro (turpmāk – civilmilitāro) sadarbību, ir noteikti trīs gaisa telpas pārvaldības līmeņi: stratēģiskais (I līmenis), pirmstaktiskais (II līmenis) un taktiskais līmenis (III līmenis).

II. Gaisa telpas taktiskā līmeņa ieviešanas gaita

Ņemot vērā pamatnostādņēs izvirzītos mērķus gaisa telpas pārvaldības jautājumos civilmilitārā sadarbības jomā, gaisa telpas taktiskā līmeņa (III līmenis) ieviešanai ir veikti šādi pasākumi:

1. 2004.gadā starp valsts aģentūru „Civilās aviācijas aģentūra” un Ziemeļatlantijas līguma dalībvalstu organizācijas (turpmāk – NATO) CC-

~~DIENESTA VAJADZĪBĀM~~

SAMZino_300112_gaistelp; Informatīvais ziņojums par Pamatnostādņu gaisa telpas elastīgai izmantošanai 2009.-2014.gadam īstenošanas gaitu

deklasificēšanas pamatojums: SAM 06.04.2023. rēģistru Nr. 02-03-IP/62

Nav klasificēts

1,5
10

I. Staņecka

30.10.2023.

~~DIENESTA VAJADZĪBĀM~~

Air HQ Ramstein štābu tika parakstīts līgums par atbildību, procedūrām un koordināciju starp iesaistītajām civilajām un militārajām gaisa satiksmes vadības pakalpojumu vienībām NATO gaisa telpas patrulēšanas ietvaros. NATO patrulēšanas līguma pielikumi reizi gadā tiek pārskatīti un to prasību izpildei izstrādātās procedūras aktualizētas atbilstoši gaisa satiksmes vadības procedūru faktiskajai situācijai, ņemot vērā grozījumus starptautiskajos tiesību aktos un nacionālajos normatīvajos aktos.

2. 2011.gada 28.jūnijā tika pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr.507 „Noteikumi par gaisa telpas pārvaldību, struktūru un tās kārtību”, lai efektīvi nodrošinātu elastīgās gaisa telpas izmantošanas principa ieviešanu, kā to paredz Regula Nr.2150/2005, un izpildītu pamatnostādnēs izvirzītos mērķus. Minētie noteikumi ir nacionālais normatīvais akts, ar kuru ir noteiktas institūcijas, kuras ir atbildīgas par katras gaisa telpas pārvaldības līmenī noteikto funkciju izpildi. Saskaņā ar minētajiem noteikumiem:

1) stratēģisko gaisa telpas pārvaldību īsteno valsts aģentūra „Civilās aviācijas aģentūra”. Savukārt jautājumus, kuri skar militāros gaisa telpas lietotājus, valsts aģentūra „Civilās aviācijas aģentūra” stratēģiskajā līmenī īsteno, konsultējoties ar Civilmilitārās gaisa telpas plānošanas un koordinācijas ekspertu grupu;

2) pirmstaktisko gaisa telpas pārvaldību īsteno valsts akciju sabiedrība „Latvijas gaisa satiksme”. Savukārt jautājumus, kuri skar militāro aviāciju, valsts akciju sabiedrība „Latvijas gaisa satiksme” pirmstaktiskajā līmenī īsteno kopīgi ar Latvijas Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem;

3) taktisko gaisa telpas pārvaldību īsteno valsts akciju sabiedrības „Latvijas gaisa satiksme” atbildīgā struktūrvienība un Latvijas Nacionālo bruņoto spēku atbildīgā struktūrvienība.

Lai harmonizētu citus nacionālos normatīvos aktus attiecībā uz elastīgās gaisa telpas izmantošanas principa ieviešanu, tika veikti nepieciešamie grozījumi Ministru kabineta 2006.gada 21.novembra noteikumos Nr.966 „Kārtība, kādā militārās aviācijas gaisa kuģi veic lidojumus Latvijas Republikas gaisa telpā” (Ministru kabineta 2011.gada 28.jūnija noteikumi Nr.508 Grozījumi Ministru kabineta 2006.gada 21.novembra noteikumos Nr.966 "Kārtība, kādā militārās aviācijas gaisa kuģi veic lidojumus Latvijas Republikas gaisa telpā").

~~DIENESTA VAJADZĪBĀM~~

~~DIENESTA VAJADZĪBĀM~~

Minētos normatīvos tiesību aktus izstrādāja valsts aģentūra „Civilās aviācijas aģentūra”, sadarbojoties ar Aizsardzības ministriju, Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem un valsts akciju sabiedrību „Latvijas gaisa satiksme”.

Kopējo Eiropas debesu projekta ieviešanas nolūkā Satiksmes ministrija un tās pārraudzībā esošas aviācijas institūcijas kopā ar Aizsardzības ministriju un tās pārraudzībā esošām institūcijām turpina nepārtrauktu sadarbību gaisa satiksmes pārvaldības, tajā skaitā gaisa telpas pārvaldības tiesiskā regulējuma pilnveidošanā un harmonizēšanā ar starptautiskajiem tiesību aktiem.

3. Taktiskajā līmenī starp civilajām un militārajām gaisa satiksmes vadības pakalpojumu vienībām tiek veikta informācijas apmaiņa par militārā gaisa kuģa atrašanās vietu un militārā gaisa kuģa lidojuma plāniem, kā arī tiek nodrošināti tiešie balss sakari starp iesaistītajiem gaisa satiksmes vadības dispečeriem, lai nodrošinātu starptautiskajos tiesību aktos un nacionālajos normatīvajos aktos noteiktos gaisa kuģu distancēšanās attālumus.

4. Saskaņā ar Eirokontroles Gaisa satiksmes pārvaldības rokasgrāmatu gaisa telpas elastīgas izmantošanas struktūras elementiem ir noteiktas to izmantošanas procedūras. Minētās procedūras izstrādā gaisa telpas izmantotājs sadarbībā ar gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēju un tās apstiprina valsts aģentūra „Civilās aviācijas aģentūra” kā attiecīgā uzraudzības iestāde.

5. Taktiskajā līmenī jauni gaisa telpas elastīgās izmantošanas struktūras elementi militārās gaisa telpas lietotāju vajadzībām tiek veidoti pamatojoties uz Komisijas 2005.gada 23.decembra Regulas (EK) Nr.2150/2005, ar ko nosaka kopīgus noteikumus gaisa telpas elastīgai izmantošanai (turpmāk – Regula Nr.2150/2005), un Eirokontroles izstrādātās Gaisa satiksmes pārvaldības rokasgrāmatas noteiktajām prasībām par gaisa telpas izmantošanas taktiskā līmeņa funkciju īstenošanu, kā arī ņemot vērā iesaistīto civilo un militāro gaisa satiksmes vadības pakalpojumu vienību sadarbību, atbildības sadali un informācijas apmaiņu.

6. Lai nodrošinātu Regulas Nr.2150/2005 prasību, kas nosaka pirmstaktiskā un taktiskā līmeņa darbības īstenošanu, izpildi un lai Latvijas

~~DIENESTA VAJADZĪBĀM~~

~~DIENESTA VAJADZĪBĀM~~

Republika pilnvērtīgi integrētos Kopējo Eiropas debesu gaisa telpā, tiek harmonizētas gaisa telpas pārvaldības īstenošanas metodes, izmantojamie tehniskie līdzekļi un informācijas apmaiņa ar Eirokontroli.

Ievērojot 2011.gada 28.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.507 „Noteikumi par gaisa telpas pārvaldību, struktūru un tās kārtību” 9.punktu stratēģiskajā līmenī valsts aģentūra „Civilās aviācijas aģentūra” nolēma, ka līdz 2012.gada beigām nepieciešams ieviest:

1) Vietējo un reģionālo gaisa telpas pārvaldības sistēmu LARA (*Local and sub-Regional Airspace Management Support System*), kas paredzēta civilajiem un militārajiem gaisa telpas izmantotājiem un gaisa satiksmes vadības pakalpojumu sniedzējiem, lai automatizētu darbības pirmstaktiskajā līmenī;

2) civilmilitārās sadarbības programmu PRIZMIL (*Civil-Military Performance Based Partnership*), kas paredzēta gaisa telpas izmantotājiem un gaisa satiksmes vadības pakalpojumu sniedzējiem, lai novērtētu gaisa telpas izmantošanas efektivitāti taktiskajā līmenī.

Ņemot vērā minēto, valsts aģentūra „Civilās aviācijas aģentūra” 2012.gada 2.februārī nosūtīja Eirokontrolei vēstuli Nr.01-08/79 ar lūgumu uzsākt nepieciešamo ieviešanas procesu, lai Latvijas Republikā līdz 2012.gada beigām varētu uzsākt LARA un PRIZMIL programmas izmantošanu.

7. Īstenojot Regulas Nr.2150/2005 6.panta 4.punkta prasību, civilās aviācijas gaisa satiksmes vadības pakalpojumu sniedzējs pašlaik nodrošina civilo radaru datu informācijas plūsmu iesaistītajām militārajām vienībām. Civilmilitārās gaisa telpas plānošanas un koordinācijas ekspertu grupa, kuras izveidi paredz 2011.gada 28.jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr.507 „Noteikumi par gaisa telpas pārvaldību, struktūru un tās kārtību”, veic faktiskās situācijas novērtējumu un tā rezultātā pieņem lēmumu par atsevišķu militāro radaru informācijas datu sniegšanu civilās aviācijas gaisa satiksmes vadības pakalpojumu sniedzējam, lai nodrošinātu lidojumu drošību īpašās gaisa satiksmes vadības situācijās, piemēram, ja vienā gaisa telpā un tajā pašā laikā notiek operacionālās un vispārējās gaisa satiksmes lidojumi.

Ņemot vērā minēto, pamatnostādņēs izvirzītais mērķis ir sasniegts, tas

~~DIENESTA VAJADZĪBĀM~~

~~DIENESTA VAJADZĪBĀM~~

ir:

1) izveidots mehānisms, kādā sadarbojas Latvijas Republikas civilās un militārās aviācijas atbildīgās institūcijas, nodrošinot savietojamību starp gaisa telpas civiliem un militāriem lietotājiem ar mērķi integrēties Kopējo Eiropas debesu vienotajā gaisa telpā;

2) Latvijas Republikā ir ieviests stratēģiskai, pirmstaktiskais un taktiskais gaisa telpas pārvaldības līmenis;

3) pieņemti normatīvie akti, kas nosaka gaisa telpas elastīgās izmantošanas principa ieviešanu un īstenošanas gaitu.

Satiksmes ministrs

A. Ronis

Vīza: Valsts sekretārs

A. Matīss

30.01.2012. 10:00
1062
M.Gorodcovs, 67830936;
Maris.Gorodcovs@latcaa.gov.lv

~~DIENESTA VAJADZĪBĀM~~

SAMZino_300112_gaistelp; Informatīvais ziņojums par Pamatnostādņu gaisa telpas elastīgai izmantošanai 2009.-2014.gadam īstenošanas gaitu 5-5